

Gümnaasiumi majandusõpik 2025

Struktuur, teemad ja autorid

1. Mis on majandusteadus? *Meelis Kitsing, EBS*

Miks on majandusteadus tähtis? Ressursid vajaduste rahuldamiseks. Majanduslik mõtteviis. Piirprintsip. Turumajanduse põhilised otsused. Mikro- ja makroökoonoomika

2. Vaba ettevõtlus ehk turumajandus *Meelis Kitsing, EBS*

Vaba ettevõtluse alustalad - eraomand hinnasüsteem, konkurents. Teised majandussüsteemid. Majandusmudelid. Raha ja ringlusvoog. Turumajanduse eesmärgid.

3. Nõudlus, pakkumine ja turuhind *Epp Vodja, JA Eesti*

Nõudlus kui majandusmõiste. Hinnamõju, nõudluse muutus, turunõudlus. Pakkumine, hinnamõju, turupakkumine, pakkumise muutus. Turu tasakaal ja turuhind.

4. Isiklikud rahaasjad ja investeerimine *Randy Padar, Madis Kallion, Lauri Allmann EBS*

Säästmine, hoiustamine ja laenamine. Käitumisökoonoomika (miks me ratsionaalseid valikuid ei tee, tulu maksimeerimine). Risk ja kindlustus. Pensioniks kogumine ja pikaajaline investeerimine. Börs. Krüptovarad, võimalused ja ohud. Arukas tarbimine ja tarbijakaitse. E-kaubandus. Digitaalsed lahendused rahaasjades. Andmekaitse. Küberturvalisus.

5. Ettevõtlus ja jätkusuutlikkus *Ülle Pihlak, Henri Lindal, Reigo Kimmel EBS*

Ringmajandus, kestlikkus, uued tehnoloogiad ja nende 6 valdkonda. Sotsiaalne ettevõtlus. Ideest ettevõtteeni. Kaasaegne ettevõtte loomine. Start-upid. Tehisaru, selle mõju ja rakendamise võimalused ettevõtluses ja ühiskonnas.

6. Tootmine ja teenused *Ülle Pihlak EBS, Janno Siimar, Velvet*

Tootmine ja tootlikkus, mõjutegurid. Tootlikkus ja kulud (tasuvuspunkt, kahaneva tootlikkuse seadus, mastaabisääst). Teenused, jagunemine ja kaks iseloomu, digiteenused, teenuste koondumine, teenuste ärimudelid, teenuste kasutaja andmed, kasutajakeskne arendus.

7. Turundus *Kristiina Kägu, EBS*

Turunduse nurgakivid- 4P. Turundusplaan. Digiturunduse põhimõisted, kanalid, sotsiaalmeedia mõju kasutajatele. Sotsiaalmeedia platvormid ja strateegiad erinevatele turu segmentidele. Bränd ja kaubamärk. brändisaadikud.

8. Tööjõud majanduses *Kirke Altrov, Manpower, Liina Reimann EBS*

Tööõigus- 10 asja, mida töötaja peab teadma tööle asudes. Mida peaks teadma tööandja. Töövormid- kaugtöö, tööampsud, renditöö. Persooni turundus/ persoonibränd.

9. Konkurents ja koostöö *Ramon Rask, EBS*

Turustruktuur- konkurentsivormid. Kui ettevõtted ühinevad. Informatsioon ja kaubavahetus.

10. Valitsus ja riigieelarve *Kadri Klaos, Madis Aben, Eneken Lipp*

Kust tuleb riigi raha ja kuhu kulub. Valitsuse tegevus. Riigieelarve, tulud/ kulud, sesoonsus. Milleks makse kogutakse. Maksupoliitika.

11. Finantssüsteem ja rahapoliitika. *Liina Kulu ja Peeter Luikmel, Eesti Pank*

Hinnastabiilsus ja raha väärtuse muutus. Inflatsiooni põhjused, kasu ja kahju. Kuidas toimib finantssüsteem? Krediitiasutused, keskpanga roll, Eesti Panga ülesanded. Tuleviktrendid rahamaailmas. Tehnoloogia, robotika, tehisintellekt, jagamismajandus, plokiahelad, kliendiandmete olulisus.

12. Majanduse stabiilsus ja majandusnäitajad *Renee Pesor, EBS*

Majandusnäitajad- töötuse määr, inflatsioon, SKT arvutamise meetodid. Reaalne SKT. Majandustsüklid. Majanduse stabiilsus, majandus- ja rahapoliitika.

13. Maailmamajanduse arengud ja suurhuvid

Rahvusvahelise kaubanduse tekkepõhjused. Absoluutne ja suhteline eelis. Maksebilanss. ja välismajanduspoliitika, kaubanduspiirangud. Suurriikide roll ja mõju maailmamajanduses. Suured arengud maailmas- energiamajandus, kiibindus, elektriautod ja vajadus haruldaste metallide järele, järjest suurenevad keskkonnaprobleemid, tehnoloogiaettevõtete globaalne roll. Andmete kaitse ja selle mõju.

Kutsume Teie ettevõtet kirjutama õpikusse oma lugu, mis illustreeriks mõnd teemat majanduse reaalse näitega, õppetunniga, soovitustega.

Õpiku väljaandmist finantseerime ettevõtjate näidete ja lugudega. Ettevõtlusnäide pakub noortele teadmist päris ettevõtlusmaailmast ja teisalt annab meile vahendid õpiku väljaandmiseks.

Ühe näite pikkus on A4 ja selle hind 3500 eurot. Oleme valmis läbirääkimisteks nii näidete mahu kui ka hinna osas.

Loodame tulemuslikule koostööle!

Lugupidamisega

Kersti Loor,

JA Eesti tegevjuht,

kersti@ja.ee, 56646600